
Jaarverslag Minaraad 2017

Jaarverslag van de S.A.R. Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen voor het werkjaar 2017

Datum van goedkeuring **22/03/2018**

Volgnummer 2018| 002

Coördinator + e-mailadres Jan Verheeke, jan.verheeke@minaraad.be

Co-auteur + e-mailadres Katelijne Symens, katelijne.symens@minaraad.be
Jurgen Sleewaegen, jurgen.sleewaegen@minaraad.be

Inhoudstafel

Inhoudstafel.....	2
Inleiding.....	3
Procesbeschrijving en leeswijzer.....	4
Resultaten van de werking in 2017.....	5
1 Adviesverlening in 2017.....	5
1.1 Krachtlijn "Klimaat en Energie".....	5
1.2 Krachtlijn "materialenbeleid/circulaire economie".....	8
1.3 Krachtlijn "klassiek milieubeleid".....	9
1.4 Krachtlijn "biodiversiteit/ecosystemen".....	10
1.5 Krachtlijn "bestuurskwaliteit".....	12
2 Visievorming en verkenning in 2017.....	13
2.1 Krachtlijn "Klimaat en Energie".....	13
2.2 Krachtlijn "materialenbeleid/circulaire economie".....	14
2.3 Krachtlijn "klassiek milieubeleid".....	14
2.4 Krachtlijn "biodiversiteit/ecosystemen".....	15
2.5 Krachtlijn "bestuurskwaliteit".....	15
3 Interne overlegprocessen in 2017.....	16
3.1 Overzicht van vergaderactiviteiten.....	16
3.2 De plenaire Minaraad in 2017 en het voorzitterschap.....	16
3.3 Het Dagelijks Bestuur in 2017.....	17
3.4 De werkcommissieactiviteiten in 2017.....	17
4 Financieel en personeelsbeheer.....	18
4.1 Financieel verslag.....	18
4.2 Personeelsbeheer.....	19
Bijlagen.....	20
Bijlage 1: De Minaraad als instelling.....	20
Oorsprong en wettelijke omgeving.....	20
Taakstelling.....	20
Samenstelling.....	21
Voorzitterschap.....	22
Werking.....	22
Bijlage 2: In 2017 gepubliceerde adviezen en oriëntatienota's.....	23
Bijlage 3. Lijst van de Raadsleden in 2017.....	25
Bijlage 4: raadszittingen.....	27
Bijlage 5: samenstelling secretariaat in 2017.....	29

Inleiding

Beste Lezer,

Momenteel bevindt de Minaraad zich in een overgangperiode, aangezien de fusie met de SARO tot een Omgevingsraad voor de deur staat. Dit heeft ons niet belet om ook in 2017 op het gebruikelijke élan tot adviezen te komen, te studeren, te overleggen in commissies, en eindbeslissingen te nemen tijdens de Raadszittingen. We concentreerden ons hierbij andermaal op de krachtlijnen die we al enige tijd hanteren: (1) klimaat en energie, (2) klassieke milieuthema's, (3) duurzaam hulpbronnengebruik, (4) ecosysteemdiensten en biodiversiteit en (5) regelgeving en bestuurskwaliteit.

In 2017 heeft de Minaraad wel gepoogd een duidelijker onderscheid aan te brengen tussen enerzijds het advieswerk en anderzijds de visievorming en verkenning – die in hoofdzaak zijn weerslag vond in de vorm van overlegactiviteiten en oriëntatienota's (studiedocumenten vanwege het secretariaat.

Op basis van dit onderscheid heeft de Minaraad in 2017 enerzijds een 20-tal adviezen en 3 verkennende oriëntatienota's vastgesteld en gepubliceerd, heeft het secretariaat daarnaast enkele andere interessante studietrajecten ondernomen – zonder dat het resultaat hiervan afgewerkt of gepubliceerd werd – en werd er ook gekomen tot meerdere events en hoorzittingen. Bij dit alles werkte de Minaraad samen met diverse adviesraden en andere instellingen, die zich immers ook over milieurelevante en/of strategische ontwikkelingen buigen.

Ik dank dan ook alle raadsleden, het secretariaat evenals de collega-adviesraden, die op een gedreven en gedegen wijze deze uitdaging trachten in te vullen. Ik wil in het bijzonder dr. Jurgen Tack bedanken voor de diplomatische wijze waarop hij de Minaraad in 2017 voorgezeten heeft.

Ik hoop dat dit jaarverslag u een goed inzicht kan verschaffen in de projecten, processen en producten die de Minaraad in 2017 voortbracht en dat het inspiratie kan bieden voor een vruchtbare samenwerking in 2018 – wellicht het laatste volledige werkjaar waarin de Minaraad zelf als adviesraad zal optreden.

Mathias Bienstman,
voorzitter Minaraad 2018

Procesbeschrijving en leeswijzer

Datum adviesvraag	Niet van toepassing
Rechtsgrond:	Decreet van 18 juli 2003 tot regeling van de strategische adviesraden, art. 19.
Adviestermijn	Af te handelen voor 15 mei van het erop volgende werkjaar
Overlegcommissie	Dagelijks Bestuur
Vergaderingen: soort + datum	Raadszitting, 26 april 2018

Het Decreet van 18 juli 2003 tot regeling van de strategische adviesraden bepaalt, in artikel 19, :*“Een strategische adviesraad brengt elk jaar verslag uit van zijn werkzaamheden. Dit jaarverslag wordt voor 15 mei van het volgende jaar verzonden aan de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement.”*.

Het huishoudelijk reglement van de Minaraad bepaalt, in artikel 12: *“Het dagelijks bestuur is ook bevoegd voor het ontwerpen van het in artikel 19 van het SAR-decreet vermelde jaarverslag.”*.

Het voorliggende jaarverslag is gestructureerd in lijn met de opdrachten van de Minaraad. De algemene opdracht van de Minaraad bestaat er in om (1) advies uit te brengen ten behoeve van de Vlaamse Regering of het Vlaams Parlement, (2) bij te dragen tot het vormen van een beleidsvisie, (3) de maatschappelijke ontwikkelingen te volgen en te interpreteren, en (4) reflecties aan te leveren bij beleidsnota's. De eerst-vermelde opdracht – de adviesverlening – staat op zichzelf en vormt het voorwerp van hoofdstuk 1 van dit jaarverslag; de drie andere laten zich samenvatten met “visievorming en verkenning”, en vormen het voorwerp van hoofdstuk 2 van dit jaarverslag.

Bij de uitvoering van zijn opdracht genereert de Minaraad bovendien ook op een gestructureerde wijze een reeks interne overlegprocessen, gaat hij verschillende samenwerkingsverbanden aan met externe partners, en staat hij zelf in voor zijn financieel en personeelsbeheer. Op deze zaken wordt doorgedaan in de hoofdstukken 3 en 4 van dit jaarverslag.

Resultaten van de werking in 2017

1 Adviesverlening in 2017

In principe staan adviezen centraal in de *output* van de Minaraad. Het gaat om in de plenaire raad vastgestelde, beargumenteerde standpunten, in de vorm van voor publicatie vatbare documenten die gericht zijn aan de beleidsmakers, en dit met betrekking tot actuele beleidskwesties of beleidsvoornemens inzake milieu of natuur.

Adviezen worden vastgesteld met unanimititeit – of bevatten verdeelde passages. In dat laatste geval worden de onderscheiden standpunten naast elkaar geplaatst, met vermelding van de middenveldorganisaties die de ene of de andere visie onderschrijft. De verhouding tussen unanieme en verdeelde adviezen bleef in 2017 vergelijkbaar met de situatie in 2016: minder dan een derde van de adviezen bevatte standpunten of onthoudingen.

Adviezen worden opgemaakt op vraag, of op eigen initiatief. In 2017 werden er slechts een handvol eigen-initiatief-adviezen opgemaakt: de ruimte voor eigen initiatieven werd voor het overige ingevuld met het opmaken (en al of niet publiceren) van studies en oriëntatienota's (zie [hoofdstuk 2](#)).

Een ander gegeven is dat de Minaraad sinds enkele jaren beslist heeft om zo weinig mogelijk overleg- en adviesenergie te laten wegsijpelen naar adviesvragen i.v.m. “concrete dossiers”: erkenningsaanvragen over concrete natuurreservaten, vragen in verband met complexe projecten, ... Deze adviesvragen werden dikwijls beantwoord met een brief-van-niet-advisering, al of niet vergezeld van informatie over de standpunten die door de onderscheiden raadspartners ingenomen werden bij de voorgelegde dossiers.

Met het navolgende wordt er van omzeggens elk in 2017 vastgesteld advies/nota een beknopte beschrijving gegeven: waarover ging het, wanneer kwam het tot stand, hoe omvangrijk was het, met welke adviesraden werd er samengewerkt, en in welke mate werd er consensus bereikt? De adviezen worden geordend volgens de vijf inhoudelijke thematische krachtlijnen van de Minaraad; daarbinnen worden ze *grosso modo* in chronologische orde gegeven. Voor de exacte titels en de vindplaats van de afzonderlijke adviezen wordt verwezen naar [bijlage 2](#) van dit jaarverslag.

1.1 Krachtlijn “Klimaat en Energie”

1.1.1 Advies over het Belgisch Nationaal Adaptatieplan 2016-2020, 16 februari 2017

Het ontwerp van Belgisch Nationaal Adaptatieplan 2016-2020 werd door federaal minister Marghem voor advies voorgelegd aan de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling (FRDO), maar ook aan de gewestelijke overlegorganen die waarnemend lid zijn van de FRDO – waaronder de Minaraad. Het advies werd gezamenlijk uitgebracht. De Raden uitten, in dit relatief beknopte advies, hun tevredenheid over het feit dat ze betrokken werden bij het proces. Algemeen pleitten ze voor het verstrekken van heldere en synthetische informatie, voor integratie en efficiëntie bij het nastreven van de nationale doelstellingen, voor het op een degelijke wijze in rekening brengen van de sociaaleconomische gevolgen en voor het

tijdig betrekken van *stakeholders*. Zij wezen ook op een aantal ontbrekende of onderbelichte elementen: de ontwikkelingssector; de industrie en dienstensector, een aantal impactgevoelige groepen, mobiliteits- en energiebeleid, fiscaal beleid, telecommunicatie en ICT evenals het mariene milieu. Hierna gingen ze dieper in op de elf voorgestelde maatregelen.

1.1.2 Advies “Digitale meters tegen de meetlat”, 11 april 2017

Het 30 pagina’s tellende advies over de conceptnota digitale meters werd, op vraag van minister Tommelein, samen met de SERV uitgebracht en voorbereid in SERV-verband. Het ging vergezeld van een informatieve bijlage. Slimme meters hebben als potentieel voordeel dat ze consumenten tot een actievare rol kunnen bewegen, zowel op het vlak van hernieuwbare energie als inzake energie-efficiëntie. Omdat de kosten en onzekerheden nog groot zijn, vroegen de SERV en de Minaraad om de uitrol te kaderen in een brede visie op het energiesysteem en goed voor te bereiden in overleg met de doelgroepen. Volgens de Raden was de vraag niet óf slimme meters eraan komen, maar wel wanneer bij wie, waarom en hoe. Verder in het advies formuleerden beide Raden nog suggesties voor de opmaak van een brede kostenbatenanalyse, met name wat betreft de te hanteren scenario’s. De kosten en baten (en hun bepalende factoren) zouden zodanig gedocumenteerd moeten worden, dat er een flankerend beleid op gebaseerd kan worden, dat de kosten beperkt en de baten versterkt. Verder zou deze analyse de impact op diverse actoren en de verdelingseffecten in kaart moeten brengen evenals kwalitatieve aspecten, zoals de impact op de werkgelegenheid, de markten, en het investeringsklimaat voor hernieuwbare energie.

1.1.3 Advies bij het Samenwerkingsakkoord klimaat- en energie, 6 juni 2017

Dit briefadvies werd opgemaakt naar aanleiding van een adviesvraag van minister Schauvliege. Omdat het traject in aanloop naar dit samenwerkingsakkoord acht jaar had geduurd, drukte de Minaraad er zijn tevredenheid over uit dat er nu eindelijk een concrete en uitgewerkte verdeling tussen de Belgische entiteiten zou worden vastgelegd. Verder ging de Raad in op de implicaties van het akkoord, met name wat de engagementen aangaat inzake de “*vermindering van de uitstoot van broeikasgassen*” en “*hernieuwbare energie*”. De Minaraad wees er op dat het behalen van de tussentijdse doelstelling in 2020 geen eindpunt mag zijn, maar fungeert als een baken in het traject richting 2030 én 2050, met name voor de transitie van het Belgische en Vlaamse klimaat- en energiebeleid. Daarom benadrukte de Raad dat er ook voldoende inzet zou moeten zijn om te komen tot een lange termijnvisie over het Vlaamse energie- en klimaatbeleid, aangezien het intra-Belgische energiepact en het Belgische Nationale Klimaat- en Energieplan hierop gestoeld zullen worden. Over de resterende twee punten, “*de opbrengsten van de veiling van emissierechten*” en “*internationale klimaatfinanciering*”, werd niet tijdig eensgezindheid bereikt en konden dus geen aanbevelingen geformuleerd worden.

1.1.4 Advies inzake de Garantierегeling Geothermie, 3 oktober 2017

Dit advies – dat een tiental pagina’s telde, en vergezeld ging van een 30-tal pagina’s situering en additionele informatie – werd, op vraag van minister Schauvliege, vastgesteld samen met de SERV, waarbij de adviesvoorbereiding gebeurde in de schoot van de Minaraad. Vanwege het gegeven dat de uitdagingen voor de omschakeling naar een koolstofarme samenleving

groot en urgent zijn, is het duidelijk dat innovatieve doorbraken, onder andere in duurzame energie, nodig zijn. Geothermie kan in dat opzicht één schakel vormen om te komen tot een stabiele energievoorziening. De SERV en Minaraad vonden het daarom zinvol dat het potentieel onderzocht zou worden van (ultra)diepe aardwarmte in de Vlaamse energiemix. De Raden wezen er op dat er nog heel wat vragen open bleven inzake (1) het concreet potentieel, (2) het mogelijk aandeel in en samenhang met de andere energiebronnen in de Vlaamse energiemix, (3) de impact op de leefomgeving, (4) interferenties met andere economische activiteiten in onder- en bovengrond, (5) de inschatting van boor- en geologische risico's en (6) kennishiaten van onder andere de geologische kenmerken in de diepe ondergrond. Het voor advies voorgelegde decreet betrof in essentie een regeling om het vijfde probleem op te vangen: een garantieregeling met betrekking tot het geologisch risico. De Raden formuleerden een reeks technische, financiële en juridische opmerkingen bij het voorstel. Aansluitend suggereerden de Raden om te werken aan een systeem dat de overgang zou mogelijk maken van demonstratieprojecten naar de uitrol van een meer mature technologie, en de architectuur van de ondersteuning hierop af te stemmen.

1.1.5 Advies “Decretale Mist over Digitale Meters”, 3 oktober 2017

Dit 25 pagina's tellende advies – dat vergezeld ging van een 15-tal pagina's informatieve bijlagen – werd, op vraag van minister Tommelein, samen met de SERV vastgesteld; hierbij werd de adviesvoorbereiding doorgevoerd in de schoot van de SERV. Beide Raden vroegen om de plannen inzake databeheer beter te onderbouwen en breder te kaderen: zijn de gekozen opties de beste en is de juridisch-technische uitwerking voldoende uitgerijpt? De Raden vroegen met name om naast het voorgestelde databeheermodel ook modellen te overwegen zonder afzonderlijke “*databeheerder*” en met “*open data*”. Inzake de plaatsing van digitale meters zou ook een *opt-out* bekeken moeten worden, waarbij men onder bepaalde condities het recht zou hebben om de plaatsing van een digitale te weigeren en/of de communicatiefunctie ervan ten dele uit te laten schakelen. Ook zou werk moeten gemaakt worden van een sterke dataregulator. De Raden vroegen ook meer duidelijkheid over de compensatieregeling voor kleinschalige PV-installaties en inzake de regelingen om certificatensteun te begrenzen – dit laatste om geen steun te geven bij negatieve prijzen, maar wel rekening houdend met de nood aan investeringszekerheid.

1.1.6 Advies bij het Energiebesluit, 24 oktober 2017

Het vierde en tevens laatste advies dat inzake energiekwesties samen met de SERV werd vastgesteld, betrof het Energiebesluit. Met name werd geadviseerd over de door minister Tommelein voor advies voorgelegde wijzigingsvoorstellen ter verlenging van certificaten en inzake participatieve projecten. Dit briefadvies werd voorbereid in de schoot van de SERV. In dit briefadvies uitten de Raden hun appreciatie voor het feit dat de Vlaamse regering werk zou maken van een alternatieve regeling om de verlenging van de toekenning van certificaten uniformer, voorspelbaarder en eenvoudiger te regelen. Over de vormgeving van deze regeling spraken de Raden zich niet uit. Wel hadden de Raden kritiek bij het voorstel om aparte representatieve projectcategorieën op te richten voor zon- en windprojecten met burgerparticipatie, om zo die participatie extra te kunnen ondersteunen. Differentiatie in functie van het al of niet werken met burgerparticipatie, strookt niet met de onrendabele

toppenbenadering die de Raden blijven ondersteunen. Het actiever betrekken van burgers zou veeleer moeten gebeuren op grond van een analyse van de hinderpalen die participatieve projecten in hernieuwbare energie ondervinden. Daarbij zouden in overleg met de actoren diverse oplossingspistes kunnen worden bekeken om de sterke kanten te valoriseren van dergelijke projecten.

1.2 Krachtlijn "materialenbeleid/circulaire economie"

1.2.1 Advies over de Startnota voor een nieuwe MBO Afvalbanden, 29 juni 2017

Met dit 10 pagina's tellende advies, op vraag van minister Schauvliege, drukte de Minaraad in de eerste plaats zijn positieve appreciatie uit voor de resultaten van de nu aflopende MBO voor afvalbanden. De Raad onderschreef dan ook het voorstel om de aanvaardingsplicht te behouden, maar sloot zich aan bij het voorstel om het ambitieniveau inzake materiaalvalorisatie te actualiseren in functie van de realiteit. Ook vroeg de Raad om het potentieel voor het opdrijven van de graad van hergebruik en loopvlakvernieuwing verder te onderzoeken – waarbij er in raadsverband evenwel geen eenstemmigheid werd bereikt over de onderzoeksvragen. Inzake preventie vroeg de Raad om samen met de federale overheid, die bevoegd is voor het productbeleid, alle Europese initiatieven te ondersteunen m.b.t. het verhogen van de materiaalefficiëntie van banden. Een aantal organisaties vond dat er in het kader van de MBO ook onderzoek zou moeten gebeuren naar maatregelen om de lozing van microplastics tijdens de gebruiksfase van banden te beperken, terwijl een aantal andere organisaties vond dat dit aspect buiten de scope van de MBO valt. Voka onthield zich bij dit advies.

1.2.2 Advies over het ontwerpbesluit VLAREMA 6, 21 september 2017

Het door minister Schauvliege voor advies voorgelegde dossier betrof de zesde wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen (VLAREMA 6). Het advies, dat een 20-tal pagina's telde, werd samen met de SERV vastgesteld, waarbij de voorbereiding gebeurde in de schoot van de Minaraad. De Raden vonden het een verbetering – want meer transparant – dat een initiële ontwerpversie werd rondgestuurd naar de *stakeholders*, voorafgaand aan de formele adviesvraag. Voor toekomstige wijzigingen van VLAREMA stellen de Raden voor om aan de adviesvraag ook een overzicht toe te voegen van de doorgevoerde wijzigingen aan de initiële ontwerpversie. Verder werd er ingegaan op de problematiek van de recyclage en de verwerking van afgedankte matrassen, de recyclage van geëxpandeerde folies, bubbel- en geschuimde folies, het kwaliteitsborgingssysteem voor risicostromen, en op het beleidsthema "*selectief slopen*". Gelet op de lopende discussie over verantwoordelijkheden in het kader van sloopopvolging, maar ook omwille van het beleidsdoel "*dynamisch of veranderingsgericht (ver)bouwen*", vroegen de Raden om de kosten en de baten te onderzoeken van het invoeren van het instrument materialeninventaris (het zgn. gebouwenpaspoort) bij een (ver)nieuwbouw die aan een omgevingsvergunning onderworpen is.

1.3 Krachtlijn "klassiek milieubeleid"

1.3.1 Advies bij het machtigingsdecreet tot Codificatie Waterwetboek, 16 februari 2017

De Minaraad en de SERV brachten dit briefadvies gezamenlijk uit op vraag van minister Schauvliege, waarbij de voorbereiding gebeurde in de schoot van de Minaraad. De Raden verwelkomden het initiatief om te komen tot de coördinatie van (1) de Wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging, (2) het Decreet van 24 januari 1984 houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer en (3) het Decreet van 24 mei 2002 betreffende water bestemd voor menselijke aanwending, en gingen akkoord met de integratie hiervan in het Decreet Integraal Waterbeleid. De Raden wezen wel op het ontbreken van bepaalde delen van de vigerende waterwetgeving, die later tot bijkomende integratieprocedures aanleiding zouden kunnen geven, bv. inzake de captatie van oppervlaktewater. De Raden vroegen ook duidelijkheid voor het geval er inconsequenties tussen wetten en decreten zouden opduiken. Tot slot stemden de Raden ook in met de inhoudelijke wijzigingen die bij decreet met de machtiging worden doorgevoerd.

1.3.2 Advies over het Actieplan Duurzaam Pesticidengebruik ("NAPAN"), 5 april 2017

Dit 25 pagina's tellende advies werd, op vraag van minister Schauvliege, samen met de SALV vastgesteld; het werd voorbereid in de schoot van de Minaraad. Algemeen waren de SALV en Minaraad kritisch over de voorgestelde Vlaamse doelstellingen inzake pesticidengebruik: zo vroegen ze om deze doelstellingen beter in relatie te brengen tot de doelstellingen inzake water- en natuurkwaliteit. Er werd in raadsverband geen overeenstemming bereikt over de voorgestelde doelstelling dat "*het gebruik van pesticiden bij het brede publiek verder daalt*". Verder toonden de Raden er zich tevreden over dat er één publieke consultatie werd georganiseerd en vroegen zij om betrokkenheid bij de verdere uitwerking van NAPAN. De Raden waren unaniem in hun mening over specifieke doelstellingen en acties, inclusief het streven naar een maximale reductie van drift. Maar er werd geen consensus bereikt over het al dan niet meer inzetten van ruimtelijke en meteorologische beperkingen voor verdere impactreductie van drift.

1.3.3 Advies wijzigingen Bodemdecreet, Materialendecreet en VLAREBO, 14 december 2007

Dit 15 pagina's tellende advies werd, op vraag van minister Schauvliege, samen met de SERV vastgesteld, waarbij de adviesvoorbereiding in de schoot van de Minaraad gebeurde. Het doel van wat voorlag was om, voor nog niet onderzochte gronden met potentieel historische bodemverontreiniging, een verplicht onderzoeksmoment in te voeren. Beide Raden onderschreven de doel om alle historische bodemverontreinigingen, die een ernstige bedreiging vormen, te saneren voor 2036. De Raden vroegen zich wel af of de kost voor de daartoe vervroegde onderzoeken wel in verhouding zou staan tot het risico op bodemverontreiniging en suggereerden milderende maatregelen. Wat betreft de voorziene mogelijkheid om vrijstelling te bekomen van deze nieuwe onderzoeksplicht, vonden de Minaraad en SERV het positief dat hierdoor mogelijk onbillijke situaties vermeden zouden worden. De Raden pleitten evenwel voor analoge vrijstellingsvoorwaarden als deze van art. 23, §2, van het Bodemdecreet.

1.3.4 [Advies over het ontwerpbesluit Omzetting MCP-richtlijn en NEC-richtlijn, 29 juni 2017](#)

Naar aanleiding van een adviesvraag vanwege minister Schauvliege werd dit briefadvies vastgesteld, samen met de SALV, waarbij de adviesvoorbereiding in de schoot van de Minaraad gebeurde. Over de kern van de zaak werd geen eenstemmigheid bereikt. ACV, ABVV, ACLVB, BBL, Gezinsbond, BV OECO, Landelijk Vlaanderen en Natuurpunt vonden het ambitieniveau van de normen voor stookinstallaties te laag en de overgangstermijnen te ruim, en verwezen wat dat betreft naar de aanpak van Nederland en Duitsland. ABS, Boerenbond, Groene Kring, FEVIA Vlaanderen, Fedagrim, UNIZO, Voka en VBT apprecieerden daarentegen het feit dat de Vlaamse overheid de *stakeholders* in een vroeg stadium betrokken had bij de omzetting van de MCP-richtlijn in VLAREM, en deden opmerken dat normen die in andere Lidstaten gehanteerd worden niet zonder meer vergeleken kunnen worden.

1.4 [Krachtlijn "biodiversiteit/ecosystemen"](#)

1.4.1 [Advies over het ontwerpbesluit Geïntegreerd Natuurbeheer, 26 januari 2017](#)

Dit 20 pagina's tellende advies werd, op vraag van minister Schauvliege, samen met de SALV vastgesteld, waarbij de adviesvoorbereiding bij de Minaraad gebeurde. De adviesraden vroegen om meer administratieve vereenvoudiging voor de rechtsonderhorigen en om meer aandacht voor het draagvlak bij alle belanghebbenden. De Raden vroegen om het aangekondigde fiscale kader zo snel mogelijk goed te keuren en om de nodige budgetten te voorzien. De Raden formuleerden in dit advies heel wat specifieke bemerkingen, en suggereerden om te komen tot een voortschrijdende evaluatie van het gehele ontwerpbesluit en tot een code goede praktijk voor de opvolging van de resultaatsindicatoren. De Raden bereikten geen consensus over het al dan niet voorzien van een vergoeding voor waardevermindering veroorzaakt door erfdiensbaarheid bij een type 4 beheerplan en van een vergoeding van opportuniteitskosten.

1.4.2 [Advies over het ontwerpbesluit Fonds Stedelijke en Plattelandsinvesteringen, 17 maart 2017](#)

Op vraag van minister Homans werd dit briefadvies samen met de SALV vastgesteld, waarbij de adviesvoorbereiding gebeurde in de context van de SALV. Er werd voortgebouwd op het eerder verleende advies, betreffende het ontwerpdecreet over hetzelfde thema. De Raden benadrukten dat ze nog steeds achter de principes stonden van het vorige advies: een plattelandsfonds zou moeten inzetten op de specifieke kenmerken van het platteland en zou kernversterkend moeten werken. Er zou, aldus de Raden, gekomen moeten worden tot een instrument om een financiële verevening van ruimtelijke lusten en lasten tussen lokale besturen te realiseren.

1.4.3 [Advies over het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid \(GLB\), 20 april 2017](#)

Dit 40 pagina's tellende advies werd door de Minaraad op eigen initiatief vastgesteld, met onthouding van Boerenbond, Voka en Unizo. De Minaraad vroeg om een Europees Gemeenschappelijk Landbouwbeleid dat, na 2020, gericht zou zijn op een transitie in de

richting van een duurzaam en weerbaar Europees landbouwsysteem. Deze omslag werd bepleit vanwege de vele uitdagingen waar de landbouw wereldwijd mee geconfronteerd wordt: demografische groei, klimaatverandering, hulpbronnentekorten, technologische ontwikkelingen en vergrote instabiliteit. Bovendien zou er een bijkomend doel moeten worden ingeschreven die de rol van de consumenten beter voor het voetlicht zou brengen. Op het niveau van het instrumentarium vroeg de Minaraad een meer samenhangend stelsel van resultaatgerichte prikkels. Hierbij zou er zorg moeten worden besteed aan effectiviteit, efficiëntie en aanvaardbaarheid. Vanuit zijn taakstelling formuleerde de Minaraad ten slotte aanbevelingen inzake de mogelijke bijdragen van een hervorming van het Europees Landbouwbeleid voor afzonderlijke milieu- en natuurthema's: de relatie met het bosbeleid, het klimaatbeleid, het waterbeleid en het natuurbeleid.

1.4.4 [Advies over het ontwerpdecreet fiscale gunstmaatregelen natuurbeheer, 29 juni 2017](#)

In dit gezamenlijk briefadvies van Minaraad en SALV verwezen de Raden naar eerdere adviezen waarin ze de aandacht hadden gevestigd op de nood aan een fiscaal instrumentarium inzake natuurbeheer. Ze apprecieerden het dan ook dat deze aanbevelingen werden gevolgd. Ze wezen ook op de samenhang tussen dit ontwerpdecreet en de uitvoeringsbesluiten over het geïntegreerd natuurbeheer en vroegen om de definitieve goedkeuring tegelijkertijd te laten plaatsvinden. De Raden pleitten om te voorzien in een *ex-post*-evaluatie om na te gaan of deze fiscale gunstmaatregelen inderdaad zouden leiden tot een verbreding van het natuurbeheer door het stimuleren van meer doelgroepen om aan natuurbeheer te doen. Tot slot vroegen de Raden om de bedragen, vermeld in de bijhorende nota's bij dit voorstel van decreet, beter te onderbouwen en gaven ze nog wat technische bemerkingen.

1.4.5 [Advies inzake beheerdoelen jachtwildsoorten, 21 september 2017](#)

In 2015 werd, bij de wijziging van het Jachtdecreet, de verplichting geschrapt tot een vijfjaarlijkse herziening van de openingstijden. In het bij die gelegenheid verleende advies had de Minaraad gevraagd om het INBO op gestructureerde wijze onderzoek te laten uitvoeren over de verschillende jachtwildsoorten, ter onderbouwing van een cyclisch beleid inzake openingstijden. In de daarop volgende twee jaren is dit evenwel niet gebeurd. Wel heeft het INBO, maar dan op vraag van de Minaraad, een conceptrapport opgemaakt inzake de te hanteren methode. Met dit advies op eigen initiatief, van een 10-tal pagina's, beval de Minaraad nu aan de bevoegde minister aan om het INBO of het ANB de opdracht te geven om die conceptnota uit te voeren: om een participatief proces op te zetten ten einde degelijk onderbouwde en doorgesproken voorstellen inzake openingstijden aan te leveren.

1.4.6 [Advies bij het Samenwerkingsakkoord Invasieve Soorten, 16 november 2017](#)

Het beleid inzake invasieve uitheemse soorten vloeit voort uit een Europese Verordening, en wordt gerealiseerd in het Soortenbesluit van 15 mei 2009. De adviesvraag inzake het instemmingsdecreet inzake het Samenwerkingsakkoord Invasieve Uitheemse Soorten werd door de Minaraad aangegrepen om enkele bedenkingen en vragen op te werpen bij het beleid inzake invasieve exoten als zodanig. Zo is er sprake van een Europese en van een nationale lijst van exoten die moeten worden tegengegaan. De Raad vroeg op welke manier rekening

zou worden gehouden met de visie van de betrokken actoren bij het bepalen standpunten naar Europa toe. Ook pleitte de Raad om een Vlaamse lijst op te maken, met aandacht voor de ecologische impact en de beheerbaarheid van een soort, en het socio-economisch belang van bepaalde plantensoorten. De Raad suggereerde om bij de opmaak van een dergelijke lijst ook na te gaan of er voor sommige soorten alternatieve pistes zijn, bijvoorbeeld het opstellen van een gedragscode zoals in het *Alterias-project*. Wat het beheer aangaat, wees de Raad op het belang van preventie en van efficiëntie en effectiviteit bij de bestrijdingsmethoden. Voor aan oppervlaktewaterlichamen gebonden invasieve uitheemse soorten zal intra-Belgische samenwerking belangrijk zijn.

1.5 Krachtlijn "bestuurskwaliteit"

1.5.1 Advies over het Witboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen, 22 februari 2017

Op vraag van minister Schauvliege stelden de SARO en de Minaraad dit 20 pagina's tellende advies inzake het Witboek BRV samen vast; de voorbereiding ervan gebeurde in de schoot van de SARO. Centraal stond dat de Raden de beoogde ruimtelijke en beleidsmatige transitie ondersteunden, maar om meer aandacht vroegen voor het transitietraject zelf en de voorwaarden hiertoe: een passend juridisch en financieel kader, een duidelijke en samenhangende bevoegdheidsverdeling en een samenhangend geheel inzake strategische doelstellingen, operationele doelstellingen, instrumentarium, draagvlakvorming en sensibilisering. De Raden wezen op de samenhang met andere transitie-trajecten – onder meer met de Visienota 2050. Een belangrijk aandachtspunt betrof de verdere operationalisering van de beoogde strategische doelstellingen, vermits het Witboek eerste aanzetten bevatte van beleidskaders, maar er nog veel vragen openbleven. Tot slot vroegen de Raden aandacht voor de leesbaarheid, helderheid, structuur en samenhang van het BRV.

1.5.2 Advies inzake het Wijzigingsdecreet Milieuhandhaving, 16 november 2017

Dit 15 pagina's tellende advies werd opgemaakt op vraag van minister Schauvliege. De Minaraad was over het algemeen positief over de diverse optimalisatie-ingrepen die met de voorgelegde decreetwijziging aan de orde zijn. Zo vonden het een goed idee om aan toezichthouders de mogelijkheid te bieden om, bij de vaststelling van een schending van een milieuvoorschrift, een aanmaning te kunnen geven zonder onmiddellijk een proces-verbaal op te moeten stellen. Wat de invoering van een dubbele verjaringstermijn bij het opleggen van bestuurlijke maatregelen aangaat, vroeg de Raad om te verduidelijken waarom deze termijn anders zou zijn dan de termijnen die vervat zijn aan andere rechtsvorderingen tot vergoeding van schade op grond van buitencontractuele aansprakelijkheid. Tot slot geraakte de Minaraad het niet eens over de uitbreiding van het instrument van de bestuurlijke dwangsom ten behoeve van lokale toezichthouders. ACLVB, BBL, Natuurpunt en VVSG steunden het voorstel maar vroegen dat de zwaktes van het systeem zouden worden aangepakt door te werken via richtlijnen, toetsingskaders en/of filters. Boerenbond, Hubertusvereniging Vlaanderen, Landelijk Vlaanderen, UNIZO en Voka stelden daarentegen dat de risico's en mogelijke nadelen bij een uitbreiding van de dwangsombevoegdheid een stuk zwaarder door zouden wegen dan de potentiële voordelen.

2 Visievorming en verkenning in 2017

In 2017 ondernam de Minaraad, aansluitend bij zijn wettelijke opdracht, verschillende initiatieven om bij te dragen tot het vormen van een beleidsvisie, om de maatschappelijke ontwikkelingen te volgen en te interpreteren, en om reflecties aan te leveren bij het beleid. Dit gebeurde onder meer in de vorm van een aantal overlegactiviteiten en evenementen – waaronder, aan het einde van het jaar, ook een door een honderdtal mensen bijgewoonede filmavond met voorstelling van de Al Gore's "*An Inconvenient Sequel – Truth to Power*".

Het meeste van deze visievorm gebeurde evenwel in de vorm van verkennende oriëntatienota's, die opgemaakt werden door het secretariaat. De raadspartners traden hierbij op als een soort klankbordgroep. Aangezien het om door het secretariaat opgemaakte documenten gaat, die dienen als achtergrondnota, binden deze documenten op zich niet de Raadsleden of de Raadsorganisaties. Van dergelijke documenten werd er wel door de Raadsleden akte genomen, als een informatieve en oriënterende basis voor verdere raadswerkzaamheden.

Als eerste wapenfeit kan er in dit verband verwezen worden naar het 16 pagina's tellende jaarprogramma voor 2017, dat immers ook een belangrijke verkennende component bevatte, maar dat overigens, voor het programmerende aspect ervan, door de Minaraad vastgesteld werd op 26 januari 2017.

2.1 Krachtlijn "Klimaat en Energie"

In het vroege voorjaar maakte het secretariaat van de Minaraad een 50 pagina's tellende, verkennende, oriëntatienota op over het zgn. Europese Winterpakket Energie. Van deze nota nam de Minaraad akte op 6 maart 2017, waarna de nota op de *website* van de Raad vrijgegeven werd. Het voorwerp van deze verkennende nota was het op 30 november 2016 door de Europese Commissie uitgebrachte beleidspakket: "*Clean Energy for All Europeans*" uit. Dit Winterpakket werd op dat moment in Europese kringen omschreven als "*een van de meest significante wetgevende voorstellen in jaren*". Met de oriëntatienota verstrekke het secretariaat van de Minaraad een synthese van de voorgestelde maatregelen en aanpassingen. Hierbij lag de nadruk op een doorlichting van de acht wetgevende voorstellen. Daarnaast verkende het secretariaat van de Minaraad de verbanden die mogelijk gelegd kunnen worden tussen enerzijds deze voorstellen van de Europese Commissie en anderzijds het lopende energiebeleid in het Vlaamse Gewest.

Een tweede verkennende oriëntatienota, andermaal van een 50-tal pagina's, had als titel "*Stimuleren en verduurzamen van thermische energie in Vlaanderen*". Van deze nota nam de Minaraad akte op 12 juli 2017, waarna de nota op de *website* van de Raad vrijgegeven werd. De verkenning vertrok bij de vaststelling dat ongeveer de helft van de energie in Vlaanderen wordt gebruikt voor verwarming en koeling van gebouwen en productieprocessen. Het stimuleren van duurzame thermische energiebronnen kan dus een belangrijke bijdrage leveren aan de energietransitie. De nota gaf in eerste instantie een overzicht van definities, actoren, cijfermateriaal en beleidsomkadering inzake thermische energie –om voldoende kennis en inzicht te ontwikkelen over verwarming en koeling. Aanvullend werd gewezen op het gebrek aan relevant cijfermateriaal alsook de gebrekkige uitwerking van de link tussen

energie en ruimtelijke elementen. Op hoofdlijnen zijn de grootste problemen voor het stimuleren van thermische netten gekend: de investeringen zijn hoog, de rendementen zijn laag, er is slechts beperkt ruimte voor prijsverhoging en vele actoren zijn afhankelijk van elkaar om de investeringen succesvol te laten krijgen.

2.2 Krachtlijn "materialenbeleid/circulaire economie"

Op 2 december 2015 bracht de Europese Commissie haar "*Pakket Circulaire Economie*" uit: enerzijds een actieplan met een vijftigtal concrete maatregelen die de Commissie tijdens haar ambtstermijn voorziet uit te voeren en anderzijds een wetgevend luik met voorstellen tot wijziging van diverse afvalrichtlijnen (Kaderrichtlijn Afval, Verpakkingsrichtlijn, Stortrichtlijn, Autowrakkenrichtlijn, Batterijenrichtlijn en AEEA-richtlijn). Het secretariaat van de Minaraad maakte een 60 pagina's tellende oriëntatienota op met een beschrijving van de inhoud van het Pakket, van de stand van zaken van de uitvoering en van de nog lopende besluitvorming. Ook bevatte een verkenning op hoofdlijnen van de potentiële betekenis van een en ander voor het Vlaamse afval- en materialenbeleid. De nota werd afgesloten met een aantal synthetiserende bevindingen. Onder meer werd vastgesteld dat het Vlaamse Gewest vandaag reeds de meeste van de voor 2025/2030 vooropgestelde streefcijfers behaalt. Alleen voor het huishoudelijk plastic verpakkingsafval lijkt Vlaanderen nog een afstand te moeten overbruggen. Van deze nota nam de Minaraad akte op 20 april 2017, waarna de nota op de *website* van de Raad vrijgegeven werd.

2.3 Krachtlijn "klassiek milieubeleid"

Het secretariaat van de Minaraad werkte mee aan een door het Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) op het getouw gezette langlopend overlegproces, gericht op visievorming inzake de financiering van het waterbeleid over de langere termijn. Op 2 december 2016 werd er hiertoe een overlegplatform opgestart met het oog op een maatschappelijk debat voor de uitwerking van een langetermijnvisie op de financiering van het waterbeleid. Naast vertegenwoordigers van de CIW-leden, namen ook andere bij het waterbeleid betrokken instanties, vertegenwoordigers van de strategische adviesraden en enkele kabinetsleden deel aan het overleg. Het voorzitterschap werd verzorgd door het secretariaat van de Minaraad. Het is de bedoeling om tegen medio 2018 voorstellen formuleren om de instrumenten van het integraal waterbeleid te optimaliseren en aanbevelingen geven voor de financiering van acties in uitvoering van de kaderrichtlijn Water in deze en volgende planperiodes. In 2017 werd er hiertoe heel wat studiewerk verricht; dit studiewerk werd begeleid met forumvergaderingen; in de tweede helft van het jaar werden er een drietal werkgroepen opgericht.

Naar aanleiding van deze discussie over de toekomstige financiering van het waterbeleid, startte het secretariaat van de Minaraad een studieactiviteit op in verband met de problematiek van het hemelwater – i.e. alle vormen van neerslag, het belang ervan voor het watersysteem en de behandeling ervan in de waterketen. In de nota die aldus tot stand kwam, werd ingegaan op de problematiek van de verharde oppervlakten waarop het hemelwater neervalt. Het opvangen hiervan levert water op van laagwaardiger kwaliteit, dat inzetbaar is voor laagwaardige toepassingen. Daarnaast is er echter ook het probleem van

het beheer en de beheersing van ongebruikt hemelwater dat op verharde oppervlakken terecht komt en dat afvloeit in de riolering of in grachten of andere oppervlaktewateren. Dit kan tot ongewenste effecten leiden, wat kosten veroorzaakt die moeten gefinancierd worden. De afwerking van deze nota, die uiteindelijk een 60-tal pagina's telde, gebeurde in 2018.

Aansluitend bij de studiedag die de Minaraad anderhalf jaar voorheen georganiseerd had, werd er op secretariaatsniveau een studieactiviteit op het getouw gezet, waarbij op gestructureerde wijze alle beleidsinformatie in verband met luchtkwaliteitsbeleid werd verzameld. Het eindresultaat hiervan bestond in een literatuurstudie van ong. 190 pagina's, waarvan de Raad akte nam op 20 april 2017. De studie was opgedeeld in vijf delen: (1) een bespreking van de pollutanten, (2) een beschrijving van de regelgeving, (3) een uiteenzetting betreffende de belangrijkste emissiebronnen per pollutant, (4) behandeling van het vraagstuk in welke mate Vlaanderen de immissienormen haalt en (5) studiewerk betreffende de gezondheidseffecten van luchtverontreiniging. De Raad besliste dat deze verkenning als studie weliswaar gepubliceerd zou mogen worden, maar dan in het verlengde van een te organiseren hoorzitting, op basis waarvan ze geactualiseerd zou worden – en onder voorbehoud van nazicht van het vijfde deel. Deze hoorzitting is nu naar 2018 verschoven geworden.

Op 16 november 2017 werd er, namens de Raadspartners, door het secretariaat per brief input aangeleverd bij het BBT-werkprogramma. De daartoe door het Departement Omgeving gestelde vraag vloeide voort uit een VLAREM II-bepaling die erin voorziet dat de BBT-stuurgroep een voorstel van BBT werkprogramma van het VITO moeten opmaken of herzien voor het komende jaar. Deze stuurgroep hoort daarbij de leden van de Minaraad te consulteren over het voorstel van werkprogramma.

2.4 Krachtlijn "biodiversiteit/ecosystemen"

In de Europese Biodiversiteitsstrategie, van 2011, wordt er een centrale plaats gegeven aan de noties "*ecosysteemdiensten*" en "*groene infrastructuur*". Ook in Vlaanderen vonden deze begrippen heel wat weerklank – niet in het minst vanwege de studieactiviteiten hierover bij het Instituut voor Natuur en Bosonderzoek (INBO). Ook in het Witboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen worden analoge concepten ingezet. In de loop van 2017 heeft het secretariaat van de Minaraad hierover een studieactiviteit ondernomen, die vooral gewijd was aan de rechtstheoretische aspecten van "groene infrastructuur". Aan het einde van het werkjaar was er een half afgewerkt document tot stand gekomen, van een 60-tal pagina's, waarover de discussie in 2018 verder wordt gezet.

2.5 Krachtlijn "bestuurskwaliteit"

In de loop van de zomer van 2017 maakte het secretariaat van de Minaraad een verkennende nota op met als titel "*Doeltreffende regelgeving voor complexe uitdagingen*". Deze 50 pagina's tellende nota vertrok bij de gegeven dat het Vlaamse (milieu)beleid gepercipieerd wordt als (te) complex. Tegelijk werd ook vastgesteld dat ook de uitdagingen waarvoor het omgevingsbeleid vandaag staat, bijzonder complex zijn. In OESO-jargon heet het dat we geconfronteerd worden met *wicked problems*, problemen met meerdere aandrijvers en een impact op meerdere beleidsdomeinen en –niveaus. In de verkenning werden er een aantal

oorzaken geïdentificeerd die zouden kunnen verklaren waarom het beleid op een aantal punten achterblijft. Vervolgens werd er ingegaan op de vraag wat de elementen zijn van een benadering die potentieel wel toelaat de complexe uitdagingen te managen. Op basis hiervan werden er een aantal mogelijke beleidsaanbevelingen geformuleerd. De Raad nam op 21 september 2017 akte van het bestaan van deze nota; de nota werd echter niet diepgaand besproken, en daarom ook niet vastgesteld als publicabel raadsstuk.

3 Interne overlegprocessen in 2017

3.1 Overzicht van vergaderactiviteiten

De adviezen van de Minaraad worden in principe vastgesteld in raadszittingen – maar kunnen ook worden vastgesteld op basis van een gestructureerde schriftelijke procedure; de agenda van de Raadszittingen wordt bepaald op de vergaderingen van het dagelijks bestuur; de adviesontwerpen worden opgemaakt door het secretariaat, en besproken in de schoot van werkcommissies, waarbij een belangrijk deel van deze voorbereidingsactiviteiten gebeurt door middel van overlegvergaderingen; het geheel van de werking is vastgelegd in het huishoudelijke reglement. Een en ander wordt meer in detail beschreven in [bijlage 1](#) van dit jaarverslag.

Zoals reeds aangestipt, maken de vergaderprocessen de ruggengraat uit van het overleg dat aan de basis ligt van de adviesverlening door de Minaraad. In 2017 gingen er in totaal 55 vergaderingen door die met de Minaraad in verband kunnen worden gebracht: 6 raadszittingen, 10 bijeenkomsten van het dagelijks bestuur en 39 (al of niet in de schoot van de Minaraad of bij samenwerkende adviesraden belegde) werkcommissievergaderingen.

Het relatief lage aantal raadszittingen wordt verklaard door (1) het doorgaans niet meer met een advies beantwoorden van adviesvragen in verband met operationele kwesties en (2) het afhandelen, op grond van een recente wijziging van het huishoudelijk reglement, van een deel van de adviesvaststellingen via schriftelijke procedure.

3.2 De plenaire Minaraad in 2017 en het voorzitterschap

De plenaire Minaraad, waar de adviezen vastgesteld worden en alle overige eindbeslissingen in raadsverband worden genomen, bestaat in principe uit 24 stemgerechtigde leden – dit is: 24 “zetels”, met doorgaans telkens effectieve leden en plaatsvervangers.

De raadssamenstelling van 2017 is tot stand gekomen op basis van een besluit van de Vlaamse Regering van 20 december 2013, met navolgende wijzigingsbesluiten die doorgaans met een jaarlijks ritme werden vastgesteld. In de loop van 2017 is het aantal zetels evenwel de facto gereduceerd geweest tot 20, als gevolg van het ontslag van rechtswege van vier raadsleden, die immers in 2016 op geen enkele wijze hadden deelgenomen aan de Raadsactiviteiten – i.e. noch raadszittingen bijgewoond, noch werkgroepsvergaderingen bijgewoond in dat werkjaar. Voor de aanwezigheidsstatistiek met betrekking tot de Raadszittingen in 2017, zie [bijlage 4](#) van dit jaarverslag.

De voorzitter wordt jaarlijks uit de Raadsleden door de Vlaamse Regering gekozen. In 2017 fungeerde de heer Jurgen Tack (Landelijk Vlaanderen) als voorzitter van de Minaraad, op basis van de in [bijlage 1](#) van dit jaarverslag beschreven beurtrol. Vanaf 1 januari 2018 nam de heer Mathias Bienstman (Bond Beter Leefmilieu) de fakkel over.

3.3 Het Dagelijks Bestuur in 2017

De agendabepaling van de Raadszittingen en het coördineren van de activiteiten van de werkcommissies gebeurt door het Dagelijks Bestuur. Het bestaat, naast de voorzitter, uit acht personen, die geselecteerd worden onder de Raadsleden op een wijze die analoog is aan de hiervoor vermelde beurtrol. In 2017 kwam het Dagelijks Bestuur 10 keer samen.

De vergaderingen gebeurden doorgaans twee weken voor de Raadszitting. Naast de agendabepaling voor de aankomende raadszitting, werden er de lopende adviesprojecten besproken, de externe contacten en ook kwesties inzake organisatie, personeel en financiën. Deze vergaderingen van het dagelijks bestuur kenden een regelmatige deelname van de bestuursleden.

In verband met de toekomstige oprichting van een Omgevingsraad kwamen het bureau van SARO en het dagelijks bestuur van de Minaraad voor een overleg samen op 7 maart 2017. Op 16 oktober 2017 hadden beide voorzitters een overleg met minister Joke Schauvliege over de mogelijke structuur van de op te richten Omgevingsraad.

3.4 De werkcommissieactiviteiten in 2017

Het voorbereiden van de ontwerpadviezen en de opvolging van beleidskwesties gebeurt binnen de werkcommissies. De gewone werkcommissies zijn – in tegenstelling tot de permanente werkcommissies – in hoofdlijnen representatief voor de Raadssamenstelling. Ze behandelen alle voorontwerpadviezen, vooraleer ze naar de plenaire raad vertrekken voor vaststelling. In 2017 waren er twee centrale commissies actief als hoofdmotor van de adviesvoorbereiding: enerzijds de *Werkcommissie Milieuhygiëne en Governance* met een keten van donderdagochtendvergaderingen, anderzijds de *Werkcommissie Open Ruimte*, die alle aspecten in verband met natuur, bos en platteland behandelde, en in principe vergaderde op de eerste donderdagnamiddagen van de maand. Deze commissievergaderingen worden steeds ondersteund door minstens een lid van het secretariaat.

Een deel van de werkcommissievergaderingen vond niet plaats in de schoot van de Minaraad, maar wel bij andere adviesraden waarmee samengewerkt werd inzake een concreet adviesproject, en waarbij deze adviesraad de adviesvoorbereiding “trok”. In dat geval wordt de voorbereiding gedaan in de werkcommissie van die adviesraad, maar worden de leden van een van de twee hiervoor vermelde werkcommissies mee uitgenodigd en neemt er een lid van het secretariaat deel.

Permanente Werkcommissies (PWC) worden opgericht op grond van het decreet, en hebben een samenstelling die veeleer los staat van deze van de Minaraad. Het is de bedoeling dat een afzonderlijke sector er vertegenwoordigd wordt of dat een specifiek thema er door specialisten behandeld wordt. Zo zijn er wettelijk ingestelde PWC's voor het natuurbeleid, het bosbeleid, het jachtbeleid, het binnenvisserijbeleid, natuur- en milieueducatie en voor

duurzame ontwikkeling. Adviesonderwerpen die inhoudelijk aansluiten bij taak van PWC, moeten eerst binnen die commissie bediscussieerd worden, vooraleer er een voorontwerp aan de gewone werkcommissie wordt voorgelegd.

In 2017 gingen er aldus 39 werkcommissievergaderingen door (voor de concrete lijsten van bijeenkomsten van de werkcommissies, zie [bijlage 4](#) van dit jaarverslag). In 2017 kwam de werkcommissie milieuhygiëne en *governance* 22 maal samen, in regel onder voorzitterschap van Jan Verheeke, secretaris van de Minaraad. De vergaderingen in het kader van samenwerking met andere adviesraden vielen meestal ook onder de noemer van die werkcommissie. Dit waren 8 bij de SERV, 4 vergaderingen bij de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening (SARO), 4 bij de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling (FRDO) en 1 bij de SALV.

De Werkcommissie Open Ruimte nam, samen met de PWC's, ongeveer een derde van de vergaderactiviteiten voor haar rekening. In 2017 ontplooiden met name drie van de zes Permanente Werkcommissies een betekenisvolle werking. De PWC Bosbeleid, onder voorzitterschap van prof. Joris Van Acker vergaderde vijf maal in 2017. De PWC Jachtbeleid, onder voorzitterschap van de heer Guy Valckx, vergaderde vijf maal in 2017. De PWC Natuurbeleid, onder voorzitterschap van de heer Walter Roggeman, vergaderde 1 maal in 2017. De PWC Natuur vergaderde in 2017 een aantal keren samen met de werkcommissie Open Ruimte. De drie andere PWC's ontplooiden geen noemenswaardige eigen activiteit.

4 Financieel en personeelsbeheer

4.1 Financieel verslag

Sinds 1 juni 2009 is de Minaraad een rechtspersoon en is hij onderworpen aan het besluit van de Vlaamse Regering van 21 mei 1997 betreffende een geïntegreerde economische boekhouding en budgettaire rapportering voor de Vlaamse openbare instellingen. De Minaraad moet daarom jaarlijks zijn jaarrekening voor 31 maart neerleggen bij het departement Financiën en Begroting van de Vlaamse Overheid dat o.a. instaat voor het goedkeuringsproces en voor de overmaking van de rekeningen, door de Minister van Financiën en Begroting, aan het Rekenhof.

Sinds 2011 werkt de Minaraad samen met een extern boekhoudkantoor, met het oog op de eerste controle en afsluiting van de rekeningen en opmaak van het financieel jaarverslag. Boekhoudkantoor Uyttendaele uit Aalst haalde de opdracht binnen voor een periode van vier jaar (boekjaren 2011-2014). In 2015 werd het contract na een nieuwe aanbesteding opnieuw gegund aan hetzelfde boekhoudkantoor voor de boekjaren 2015-2018.

Voor het jaar 2017 bedroeg de werkingsdotatie €1.231.000. De dotatie voor 2017 bedroeg €11.000 meer dan deze van 2016 (i.e. €1.220.000).

Ook in 2017 werd de grootste kostenpost van de Minaraad gewijd aan personeelskosten, ook al was het personeelskader (10 VTE) gedurende het hele jaar nooit volledig ingevuld (voor een overzicht van de samenstelling van het bij de Minaraad actieve secretariaat, zie [bijlage 5](#) bij dit jaarverslag). De overige grote uitgavencategorieën hadden betrekking op de huur van het

gebouw, de algemene werkingskosten en de investeringen. Voor het volledige jaar 2017 bedroegen de uitgaven €1.065.798,30. De Minaraad sloot het jaar af met een bedrijfseconomisch overschot van €165.201,70. Het budgettaire overschot bedroeg €191.724,40. Het resterende positieve saldo op 31 december 2017 werd mee overgedragen naar 2018.

Het uitgebreide gedetailleerde financieel verslag van het boekjaar 2017 kan steeds opgevraagd worden op het secretariaat van de Minaraad.

4.2 Personeelsbeheer

Het personeelsplan van het secretariaat van de Minaraad voorziet in 10 VTE statutaire personeelsleden. In 2017 waren er effectief tien “koppen” verbonden aan het secretariaat van de Minaraad. Door deeltijdse aanstelling, opname van verlofstelsels en afwezigheid wegens ziekte was de activiteitsgraad ong. 75%.

Bijlagen

Bijlage 1: De Minaraad als instelling

Oorsprong en wettelijke omgeving

De Strategische Adviesraad Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (S.A.R. Minaraad) is gestoeld op het decreet van 30 april 2004 – dat een bijkomende titel XI invoerde in het Decreet van 5 april 1995 inzake algemene bepalingen voor het milieubeleid, inzake strategische advisering.

De gelijknamige rechtsvoorganger van de Minaraad was al in 1991 opgericht als adviesorgaan van de Vlaamse Regering, en werd met dat decreet van 2004 afgeschaft. Deze metamorfose paste binnen de logica van de na de eeuwwisseling doorgevoerde administratieve hervorming “*Beter Bestuurlijk Beleid*” (BBB). Op 1 juni 2009 trad het bewuste wijzigingsdecreet in werking.

Naast de bepalingen van het Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen voor het milieubeleid, is de structuur en de werking van de Minaraad in hoofdzaak nog onderworpen aan het Decreet van 18 juli 2003 tot regeling van de strategische adviesraden, het Decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof, en het Besluit van de Vlaamse regering van 13 januari 2006 houdende vaststelling van de rechtspositie van het personeel van de diensten van de Vlaamse Overheid.

Taakstelling

De kerntaak van de Minaraad bestaat, aldus art. 11.2.1., §1, aanhef, van het Decreet van 5 april 1995 houdende Algemene Bepalingen voor het Milieubeleid, in het “*uit eigen beweging of op verzoek*” uitbrengen van adviezen over (1) “*de hoofdlijnen van het milieubeleid of over het beleid betreffende het milieuaspect van duurzame ontwikkeling*”, over (2) “*voorontwerpen van decreet*” of (3) “*voorstellen van decreet*” “*met betrekking tot het milieubeleid of [...] met betrekking tot andere beleidsdomeinen, [maar] die aanzienlijke gevolgen hebben voor het milieu*”, over (4) “*ontwerpen van besluit van de Vlaamse Regering met betrekking tot het milieubeleid*”, alsook over (5) “*ontwerpen van samenwerkingsakkoorden*” of over (6) “*beleidsvoornemens, beleidsplannen en in voorbereiding zijnde regelgeving op het niveau van de Europese Unie*” – die beide laatste voor zover deze ontwikkelingen “*van strategisch belang voor het milieubeleid of voor het beleid betreffende het milieuaspect van duurzame ontwikkeling*” zijn.

Daarnaast moet de Minaraad ook bijdragen “*tot het vormen van een beleidsvisie*”, moet de Raad “*maatschappelijke en beleidsontwikkelingen*” volgen, en is de Raad er toe gehouden “*reflecties te leveren over de bij het Vlaams Parlement ingediende beleidsnota’s*”, dit alles voor zover deze zaken gaan “*over het milieubeleid of over het beleid betreffende het milieuaspect van duurzame ontwikkeling*”.

De Minaraad hoort deze opdrachten, aldus art. 11.2.1., §1, aanhef, van het Decreet van 5 april 1995 houdende Algemene Bepalingen voor het Milieubeleid, te vervullen “*vanuit het oogpunt van de doelstellingen en de beginselen, geformuleerd in art. 1.2.1.*” van datzelfde decreet.

Dat bewuste artikel 1.2.1. luidt als volgt: “ §1. Ten behoeve van de huidige en toekomstige generaties heeft het milieubeleid tot doel:

1° het beheer van het milieu door de duurzame aanwending van de grondstoffen en de natuur;

2° de bescherming, tegen verontreiniging en onttrekking, van mens en milieu, en in het bijzonder van de ecosystemen die van belang zijn voor de werking van de biosfeer en die betrekking hebben op de voedselvoorziening, de gezondheid en de andere aspecten van het menselijk leven;

3° het natuurbehoud en de bevordering van de biologische en landschappelijke diversiteit, met name door de instandhouding, het herstel en de ontwikkeling van de natuurlijke habitats, ecosystemen en landschappen met ecologische waarde en het behoud van de wilde soorten, in het bijzonder van die welke bedreigd, kwetsbaar, zeldzaam of endemisch zijn.

§ 2. Op basis van een afweging van de verschillende maatschappelijke activiteiten streeft het milieubeleid naar een hoog beschermingsniveau. Het berust onder meer op het voorzorgsbeginsel en het beginsel van preventief handelen, het beginsel dat milieuaantastingen bij voorrang aan de bron dienen te worden bestreden, het standstill-beginsel en het beginsel dat de vervuiler betaalt.

§ 3. De in § 1 en § 2 bepaalde doelstellingen en beginselen moeten in het bepalen en uitvoeren van het beleid van het Vlaamse Gewest op andere gebieden worden geïntegreerd. Bij de uitvoering van het beleid wordt rekening gehouden met de sociaaleconomische aspecten, de internationale dimensie en de beschikbare wetenschappelijke en technische gegevens.”.

Van haar kant is de Vlaamse Regering ertoe verplicht om advies in te winnen over: (1) de voorontwerpen van decreet die het milieubeleid aanbelangen; (2) de voorontwerpen van decreet die tot andere beleidsdomeinen behoren en aanzienlijke gevolgen kunnen hebben voor het milieu; (3) de ontwerpbesluiten van de Vlaamse Regering die het milieubeleid aanbelangen én van strategisch belang zijn. Het is echter aan de Vlaamse Regering zelf om te bepalen welke besluiten van strategisch belang zijn.

Samenstelling

De Minaraad telt in principe 24 stemgerechtigde leden, die benoemd worden voor een periode van vier jaar – waarna er een algehele hersamenstelling volgt.

De wettelijke samenstelling van de adviesraad ziet er als volgt uit:

- Er zijn 18 vertegenwoordigers van het maatschappelijke middenveld:
 - acht zetels voor de milieuverenigingen;
 - zes zetels voor de sociaaleconomische organisaties die ook in de SERV vertegenwoordigd zijn;
 - twee zetels voor de organisaties verbonden aan de open ruimte;
 - twee zetels voor de socioculturele organisaties die belangen van consumenten en gezinnen vertegenwoordigen;
- Er zijn twee zetels voor de organisaties van de Vlaamse steden & gemeenten en de Vlaamse provincies;

- Er zijn vier zetels voorbehouden voor onafhankelijke deskundigen milieu- en natuurbeleid.

Bij de vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld en van de lokale overheden wordt er telkens ook een plaatsvervanger aangeduid.

Voorzitterschap

Het is de Vlaamse Regering die de voorzitter verkiest uit de Raadsleden, en dit gebeurt jaarlijks. Wat dat betreft heeft de Vlaamse regering in 2009 een beurtrol ingesteld, aan de hand van een achtjarige cyclus. Afwisselend leveren de milieuverenigingen, de sociaaleconomische organisaties en de organisaties verbonden aan de open ruimte de voorzitter volgens het volgende patroon: (1) milieubeweging: de jaren 2010, 2012, 2014, 2016 en 2018; (2) sociaaleconomische organisaties: de jaren 2011, 2013 en 2015; (3) organisaties verbonden aan de open ruimte: het jaar 2017.

Werking

De werking van de S.A.R. Minaraad is, voor zover niet bepaald in de hiervoor vermelde decreten en besluiten, vastgelegd in een huishoudelijk reglement, dat vastgesteld werd door de Raad op 24 juni 2010. Hoofdzaak is dat de plenaire raadsvergadering steeds de eindbeslissingen neemt over adviezen en andere naar buiten te brengen documenten. Beslissingen worden zo mogelijk genomen met unanimititeit; in geval er geen consensus wordt bereikt, worden de tegengestelde opinies in het advies genoteerd. De Raad heeft ook de restbevoegdheid voor het geheel van de taakstelling van de Minaraad, en ziet toe op de wijze van uitoefening van gedelegeerde taken.

De agendabepaling van de Raadszittingen en het coördineren van de activiteiten van de werkcommissies gebeurt door het Dagelijks Bestuur. Het bestaat uit negen personen, die geselecteerd worden onder de Raadsleden op een wijze die analoog is aan de hiervoor vermelde beurtrol. Het Dagelijks Bestuur vergadert minstens tienmaal per jaar en beslist, in tegenstelling tot de Raad, steeds met unanimititeit.

Het voorbereiden van de ontwerpadviezen en de opvolging van beleidskwesties gebeurt binnen de werkcommissies. Ze staan in principe onder leiding van een door de Raad aangeduide werkcommissievoorzitter en zijn samengesteld uit raadsleden, plaatsvervangende Raadsleden en door hen aangeduide experts. Elke werkcommissie wordt bijgestaan door minstens één lid van het secretariaat.

Op grond van het oprichtingsdecreet bestaan er bovendien, sinds januari 2011, zes permanente werkcommissies (PWC's). Het aantal leden per PWC is beperkt tot 16 personen. De Vlaamse Regering duidt de ene helft van de commissieleden aan op basis van hun specifieke deskundigheid en op grond van hun specifieke representativiteit voor het onderwerp dat binnen de PWC behandeld zal worden. De andere helft wordt benoemd door de Vlaamse Regering op voordracht van de Minaraad zelf. Adviesonderwerpen die inhoudelijk aansluiten bij taak van de Permanente Werkcommissie, worden eerst aan de Permanente Werkcommissie voorgelegd.

Bijlage 2: In 2017 gepubliceerde adviezen en oriëntatienota's

- Advies 2017|03, van 26 januari 2017, over het voorontwerp van besluit betreffende de subsidiëring van de planning, de ontwikkeling en de uitvoering van het geïntegreerd natuurbeheer
- Advies 2017|04, van 16 februari 2017, over het ontwerp Belgisch Nationaal Adaptatieplan
- Advies 2017|05, van 16 februari 2017 over het voorontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging, het decreet van 24 januari 1984 houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer en het decreet van 24 mei 2002 betreffende water bestemd voor menselijke aanwending en houdende delegatie tot coördinatie en codificatie van de waterregelgeving
- Advies 2017|06, van 22 februari 2017 over het witboek beleidsplan ruimte Vlaanderen
- Oriëntatienota 2017|07, van 6 maart 2017 over het Europees Winterpakket Energie van 30 november 2016
- Advies 2017|08, van 17 maart 2017 over het besluit Vlaams fonds voor stimulering van (groot)stedelijke en plattelandsinvesteringen
- Advies 2017|09, van 5 april 2017 Ontwerp-actieplan duurzaam pesticidengebruik 2018-2022
- Advies 2017|10, van 20 april 2017 over het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid – post 2020
- Oriëntatienota 2017|11, van 20 april 2017 over het Pakket Circulaire Economie
- Advies 2017|12, van 11 april 2017 over de uitrol digitale meters
- Advies 2017|13, van 9 mei 2017 over het voorontwerp van decreet tot wijziging van diverse bepalingen van het Bodemdecreet, Materialendecreet en tot opheffing van diverse bepalingen van het VLAREBO-besluit van 14 december 2007
- Advies 2017|14, van 6 juni 2017 het ontwerp decreet over het samenwerkingsakkoord betreffende de verdeling van de Belgische klimaat- en energiedoelstellingen 2013-2020
- Advies 2017|15, van 29 juni 2017 over het voorontwerp van decreet betreffende de fiscale gunstmaatregelen voor natuurbeheerplannen
- Advies 2017|16, van 29 juni 2017 over de Startnota Milieubeleidsovereenkomst (MBO) voor afvalbanden.
- Advies 2017|17, van 29 juni 2017 Wijziging VLAREM ingevolge de MCP-richtlijn en de NEC-richtlijn
- Oriëntatienota 2017|18, van 12 juli 2017 stimuleren en verduurzamen van thermische energie in Vlaanderen
- Advies 2017|19, van 21 september 2017 over beheerdoelen jachtwildsoorten
- Advies 2017|20, van 21 september 2017 VLAREMA wijziging 6
- Advies 2017|21, van 3 oktober 2017 over de garantieregeling geothermie
- Advies 2017|22, van 24 oktober 2017 over het energiebesluit verlengingsregeling en participatieve projecten

- Advies 2017|23, van 2 oktober 2017 over de decretale mist over digitale meters
- Advies 2017|24, van 16 november 2017 het voorontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten (invasieve uitheemse soorten)
- Advies 2017|25, van 16 november 2017 over het voorontwerpdecreet wijziging milieuhandhavingsregeling

Bijlage 3. Lijst van de Raadsleden in 2017

Effectieven	Plaatsvervangers
Maatschappelijke partners – milieubeweging	
1. Elien Raport (BBL)	August Feyen (BBL)
2. Sara Van Dyck (BBL)	Mathias Bienstman (BBL)
3. Erik Grietens (BBL)	Jonathan Lambregs (BBL)
4. Rob Buurman (BBL)	Nicolas Brackx (BBL/Vogelbescherming)
5. Walter Roggeman (Natuurpunt)	Esther Castermans (Natuurpunt)
6. Wim Van Gils (Natuurpunt)	Benno Geertsma (Natuurpunt)
7. Anke Geeraerts (Natuurpunt)	Frederik Mollen (Natuurpunt)
8. Krien Hansen (Natuurpunt)	Laurie Braet (Natuurpunt)
Maatschappelijke partners – sociaaleconomische organisaties	
9. Piet Vanden Abeele (UNIZO)	Nele Cattoor (UNIZO)
10. Steven Betz (VOKA)	Ellen Vanassche (VOKA)
11. Iris Penninckx (Boerenbond)	Leen Franchois (Boerenbond)
12. Bert De Wel (ACV)	Sandra Rosvelds (Beweging.Net)
13. Pieter Verbeek (ABVV)	Greg Verhoeven (ABVV)
14. Anneleen Demey (ACLVB)	Pieter Baert (ACLVB)
Maatschappelijke partners – verbonden aan de ruimte	
15. Jurgen Tack (LV)	Marleen Van der Velden (LG)
16. Gert Michels (HVV)	Andreas Van den Bavière (VVHV)
Maatschappelijke partners – socio-culturele organisaties	
17. Daniëlle Van Kalmthout (Gezinsbond)	Pieter Ledeganck (Gezinsbond)
18. Jan Velghe (BV-OECO)	Steve Braem (BV-OECO)
Organisaties die steden, gemeenten en provincies vertegenwoordigen	
19. Hilde Van Look (VVP)	Brent Roobaert (VVP)
20. Steven Verbanck (VVSG)	Karen Alderweireldt (VVSG)

Onafhankelijke deskundigen

21. --

22. --

23. --

24. --

Bijlage 4: Raadszittingen en commissievergaderingen

TABEL 2: aanwezigheden raadszittingen S.A.R. Minaraad 2017 ("1" = aanwezig; "0" = niet aanwezig)									
		data	26/01/17	16/02/17	20/04/17	29/06/17	21/09/17	16/11/17	TOTAAL
aanwezigheden totaal			15	13	15	9	10	10	
BBL	Raport, E.	EFF	0	0	0	0	0	0	0
	Feyen, A.	PLVV	0	0	0	0	0	0	
	Van Dyck, S.	EFF	1	1	1	1	0	0	6
	Bienstman, M.	PLVV	1	1	0	1	1	1	
	Grietens, E.	EFF	1	1	1	1	1	1	6
	Lambregs, J.	PLVV	0	0	0	1	0	0	
	Buurman, R. (later De Meyer L.)	EFF	0	0	1	0	0	0	1
Brackx, N.	PLVV	0	0	0	0	0	0		
Natuurpunt	Roggeman, W.	EFF	1	1	1	1	1	1	6
	Geertsma, B.	PLVV	0	0	0	0	0	0	
	Van Gils, W.	EFF	1	1	1	1	1	1	6
	Castermans, E.	PLVV	0	0	0	0	0	0	
	Geeraerts, A.	EFF	1	1	1	0	0	1	5
	Mollen, F.	PLVV	0	0	0	0	1	0	
	Hansen, K.	EFF	0	0	0	0	0	0	0
Braet, L.	PLVV	0	0	0	0	0	0		
ACLBV	Demey, A.	EFF	1	1	1	1	1	1	6
	Baert, P.	PLVV	0	0	0	0	0	0	
ACV/ Beweging.net	De Wel, B.	EFF	1	0	1	1	1	0	4
	Rosvelds, S.	PLVV	0	0	0	0	0	0	
ABVV	Verbeek, P.	EFF	1	1	1	0	1	0	4
	Verhoeven, G.	PLVV	0	0	0	0	0	0	
Voka	Betz, S.	EFF	1	0	0	0	0	1	6
	Vanassche, E.	PLVV	0	1	1	1	1	0	
UNIZO	Vanden Abeele, P.	EFF	1	1	1	1	1	1	6
	Cattoor, N.	PLVV	0	0	0	0	0	0	
Boerenbond	Penninckx, I. (later Beliën, B.)	EFF	0	0	0	1	1	1	6
	Franchois, L.	PLVV	1	1	1	1	0	0	
Landelijk Vlaanderen / Landelijke Gilden	Tack J.	EFF	1	1	1	1	0	1	5
	Van der Velden, M.	PLVV	0	0	0	0	0	0	
Hubertusvereniging Vlaanderen / VHVV	Michiels G.	EFF	1	1	1	1	1	1	6
	Van den Bavière, A.	PLVV	0	0	0	0	0	0	
Gezinsbond	Van Kalmthout, D.	EFF	0	0	0	0	0	0	0
	Ledeganck, P.	PLVV	0	0	0	0	0	0	
BV OECO	Velghe, J.	EFF	1	0	1	0	1	0	3
	Braem, S.	PLVV	0	0	0	0	0	0	
VVSG	Verbanck, S.	EFF	0	0	0	1	0	1	2
	Alderweireldt, K.	PLVV	0	0	0	0	0	0	
VVP	Van Look, H.	EFF	0	0	0	0	0	0	0
	Roobaert, B.	PLVV	0	0	0	0	0	0	

De Werkcommissies Milieuhygiëne en de Werkcommissie Strategie & *Governance* hadden in de loop van 2016 veelal gezamenlijke vergadering, waarin de adviesvoorbereiding voor vier van de vijf krachtlijnen ter harte werd genomen. De bijeenkomsten hadden plaats op 12 januari, 2 februari, 9 februari, 23 maart, 25 april, 18 mei, 1 juni, 12 juni, 22 juni, 27 juni, 31 augustus, 14 september, 21 september, 28 september, 16 oktober, 26 oktober, 9 november, 16 november, 23 november, 7 december. Bij deze bijeenkomsten waarbij overigens ook dikwijls de leden van de P.W.C. Duurzame Ontwikkeling waren geïnviteerd.

De Werkcommissie Open Ruimte had de eindverantwoordelijkheid voor de krachtlijn “biodiversiteit en ecosystemen”, en stond mee in voor de afhandeling van de voorstellen van de P.W.C.’s Natuurbeleid, Bosbeleid en Jachtbeleid. Deze werkcommissie kwam samen op 6 januari, 8 maart, 15 maart, 21 maart, 6 april, 8 juni, 31 augustus en 21 november. Alles samen dus acht bijeenkomsten. Aan de orden waren GLB, groene infrastructuur, beheerdoelen jacht, fiscale gunstmaatregelen natuurbeheerplannen.

De Permanente Werkcommissie Jachtbeleid vergaderde vijf maal samen in 2017, met name op 7 februari, 4 april. Aan de orde waren een toelichting van projecten inzake patrijs door HVV en door het INBO, de kwestie van beheerdoelen jachtwildsoorten, de thematiek van de verwilderde katten en de Canadese ganzen, de problematiek rond de jachtplannen, het uitkleuren van jachtgebieden, jachtverzekeringsbewijs, indien van jachtplannen op kaart, vandalisme jachtkansels en vangkooien en jacht in openbare domeinen.

De Permanente Werkcommissie Bosbeleid kwam in 2017 vijf maal samen, en dit op 10 januari, 7 maart, 23 mei, 3 oktober en 5 december. Aan de orde waren het bossymposium van het INBO, Actieplan Bos en Hout Staatsbosbeheer, subsidiëring geïntegreerd natuurbeheer, Toelichting ANB mogelijke input vanuit bosbeleid inzake [Project 17-111] GLB post 2020, initiatief visietekst bosforum, voorbereiding LULUCF.

De Permanente Werkcommissie Natuurbeleid kwam in 2017 één maal samen, en dit op 24 februari. Aan de orde was het eigen initiatief over groene structuur. De Permanente Werkcommissie Natuurbeleid vergaderde ook een aantal keer samen met de werkcommissie open ruimte.

Bijlage 5: Samenstelling secretariaat in 2017

Aan het einde van 2017 was de feitelijke samenstelling van het secretariaat als volgt:

- Secretaris: Jan Verheeke, algemene coördinatie.
- Adviseurs en adjuncten van de directeur:
 - o Stefanie Corens, klimaat- en energiebeleid;
 - o Pieter Noens, materialenbeleid;
 - o ir. Francis Noyen, klassiek milieubeleid – luchtbeleid;
 - o Kathleen Quick, biodiversiteit en ecosystemen;
 - o Sandra Sliwa, klimaatbeleid, regelgeving en bestuurskwaliteit;
 - o ir. Dirk Uyttendaele, klassiek milieubeleid – waterbeleid.
- Deskundige en hoofdmedewerker:
 - o Katelijne Symens, informatie- en documentatiebeheer;
 - o Jurgen Sleewaegen, boekhouding, logistiek en ICT.
- Assistent:
 - o Belinda De Smet (op deeltijdse basis).